

devot en aquestes valls, però hi ha un *Sant Aventi* a Torlarribera que és *S. Aventino* en un doc. en b. llatí, de 1067. I cap a Cerdanya, on trobem un *Pujamentí* o *Puigmentí* a Santa Llocaia, amb la mateixa nasalització que a Estaron.

Aquesta caiguda de la -n- ja no s'estén a Ribagorça, sinó només la -o pre-catalana: *Solano*, sengles pdes. de camps a Boí i a Taüll (xiii, 174 i 155). *Dal-Solano*, veïnat prop de Merli, registrat el 1620 (*Bu. Ass. Exc. Ca. xi*, 125).

SOLCINA, Vila-seca de ~

Que valdria més corregir en SOLZINA. És el de-¹⁵ terminatiu usat per distingir la grossa vila de VILA-SECA, 8 k. a l'O. de Tarragona, i a 4 de la costa marina. Pot usat en el parlar viu, però escrit *Vila-seca de Solcina* en els escrits i com a nom oficial: com confirmaren allí, 1931; i així figura ja en el vell segell²⁰ municipal (GGC).

Ve de l'aglutinació de l'article arcaic *s(a)* i *olzina*, variant dialectal i antiga del nom d'arbre *alzina* (ací, vol. II, 178a48, 50, 51).

Degué haver-hi un paratge de terme que en deien²⁵ *L'Alzina* en l'ant. forma popular *S'Olzina*. En tot cas ens consta que allí hi hagué un propietari d'aquest nom, per un doc. de 1213, en què el rei En Pere concedeix a Berenguer de *Olzina* tots els drets que fruïa a «Vila-seca que est sita in Campo Tarrachone»³⁰ (*BABL* IV, 96). Aqueix propietari prenia nom de la seva propietat, però d'altra banda el paratge (o ell mateix?) foren prou importants perquè quedés com determinatiu del nom de la població. La grafia incorrecta amb -c- és més aviat recent: en els fogatges de³⁵ 1497 i 1515 (p. p. Iglésias) figura «V. de *Solzina*».

Altrament com a NP tingué força difusió aquesta forma. 1456: Martí *Solzina* administrador d'una galera barcelonina (CCandi, *Mi. Hi. Ca.* II, 246). Molts d'aquest nom pendrien part en la Conquesta de Múrcia,⁴⁰ i hi serien recompensats amb terres: «*Salvat Solzina*» (p. 38), «*Bernalt Solzina*» (pp. 71, 150, 169), «*Bonanat S.*» (p. 86), «*Domingo S.*» (189), «*Guillén S.*» (49), en el *Rept.* de Múrcia, ed. Torres Fornes.

No crec que hi tingui res a veure el nom de l'alta⁴⁵ vall pirinenca de *Soulcen*, a l'Arieja, te. Auzat. Però en pot ser derivat un Serrat de *Solcinos*, a la Conca de Tremp, te. Salàs (enq. de R. de la Torre, n. 62): car desconfiem d'aqueixa *ci*, que aquest col·laborador no distingia prou *c* de *z*.

SOLCOMENOR

Nom d'una zona de cultiu al Nord d'Irgo (V. de Boí,⁵⁵ Rbgorça). A l'ortofoto de l'IGC, n.º 213-1-3, apareix escrit *Socomenor* i allà es veuen bé les seves limitacions: al N. el *Campolen* d'Iran, al NO. el bosc de Massallons, prop ja de Llesp, al SO. el bosc d'Irgo, al S. la *Terramajor de Recallés* i a l'E. el Serrat de⁶⁰

les Fronts [NLL en formes en part poc exactes].

PRON. POP.: *solkomenó*, oït per Coromines a Irgo, 1963; *sorkamenó*, Terrado, 1982.

DOC. ANT. 1743: «--- la tierra grande llamada de⁵ *Cercomeno*» (*Censos y Consueta de Irgo*, fº 1r, doc. de l'Arxiu Diocesà de Lleida); 1786: «Casa Juan Palomés tiene obligada la tierra grande llamada *Cercomeno* --- *Cercomeno* de Palomés ---» (*Libro de la fábrica de la Iglesia parroquial... del lugar de Irgo*, fº¹⁰ 1r i 2r, doc. de l'Arxiu Diocesà de Lleida).

ETIM. Del ll. QUERCUS MINORIS, literalment 'el roure menor', i més precisament de la forma vulgar *CERCUS, amb pèrdua de l'element labial de *Qu-* per dissimilació (cf. art. *Cercs*, supra).

El ll. *quercus* 'roure' és mot de nissaga indoeuropea (cf. Pokorny, *I.E.W.*, p. 82) i suposa una base indoeur. *perku-*, *-us*, que ha deixat descendència en llengües indo-irànies, cèltiques i germàniques. Aquest arbre ha simbolitzat la força i el poder i és precisament l'arbre del déu del tro *Perk*uno-s*, que correspon al déu pare dels panteons grec i romà. No descartem, doncs, que *Solcomenor* pugui fer al·lusió a un antic roure, el record del qual s'hagués perdut actualment.

Però bé podem tenir aquí senzillament, un cas més d'aquells topònims que, formant parella amb un altre, s'hi oposen per raó de la seva magnitud o de la seva posició relativa: *Iran* 'el poble gran' / *Irgo* 'el poble petit'; *Sagarres Altes* / *Sagarres Baixes*; *Vasimanya* 'vall gran' / *Vasimaïor* 'vall més gran'. En aquest cas *Solcomenor* (< *Cerco Menor*) devia estar en oposició amb el nom de *Cierco*, quadra ara reduïda a un casal, prop del marge esquerre del riu Noguera Ribagorçana, front per front de Bono, i ben coneguda per les seves mines. En aquest hi ha diftongació de la vocal breu llatina, com en *Castieso* i *Escobedieso*, que es troben també a la Vall de Barravés (vol. III, 320 ss.; iv, 105a50).

Reconeguem que hi ha més de 10 k. en línia recta entre els dos indrets, però no és distància tan gran que faci escrípol. Essent tots dos a la mateixa comarca Irgo i Pont de Suert es relacionen prou amb el lloc de Cierco, d'on la necessitat de distingir-los; possible, però superflu pensar que el nom hagi estat portat per algú que, procedent de Cierco, volgués recrear el nom d'origen en el nou assentament. X. T.

Soldaneta, V. S. (misc. àr.)

⁵⁰ SOLDEU amb SOLDUGA (i *Salduba*, *Sotllo* i *Sodo*)

Poble d'Andorra, agre. a la parròquia de Canillo, el més alt dins la vall de la Valira d'Orient.

PRON.: *soldéu/suldéu* a Tor (Ll. v, 3); anàlogament a Soldeu mateix 1952.

És notable la manca de mencions antigues, potser a causa de la posició excèntrica d'aquest poblet, a l'extrem Nord-est d'Andorra (hi intervindrien la gent de Foix?). Res als dos cartularis d'Andorra p. p. Baraut; p. ex. no figura en la llista d'homes i llocs menors